

Exercicios de apoio sobre a unidade 14. Descolonización e Terceiro Mundo

- Debes ir completando as actividades sen mirar as respostas e tendo como guía a Unidade 14 ou o seu resumo

A. Completa as seguintes frases:

1. Na Indochina francesa deuse unha guerra de liberación, liderada por _____, que rematou cos acordos de paz de _____, nos que se acordou dividir o Estado de _____
2. A independencia da India supuxo a división do territorio en _____, seguindo un criterio _____
3. As potencias occidentais apoiaron a secesión do territorio congoleño de _____, recorrendo a mercenarios e sendo cómplices do asasinato do presidente _____
4. O Sahara español pasou en 1975 a mans de _____ e _____. En 1979 retirouse _____. Os refuxiados saharauis asentáronse no deserto de _____, organizados na _____
5. O antigo territorio otomano en Próximo Oriente, despois da I Guerra Mundial, foi repartido en _____, por _____ e _____. Palestina formou parte do _____.
6. As principais vítimas do conflito desatado coa creación do Estado de Israel son os _____.
7. O petróleo foi utilizado polos _____, contra os países occidentais, por ter apoiado a _____ na guerra do _____, en _____
8. En 1982, Israel invadiu _____, producíndose a matanza de palestinos nos campos de refuxiados de _____
9. O fundamentalismo islámico tense consolidado en _____, despois da caída do sha, en _____, controlando o poder o clero _____

B. Sitúa cada concepto a carón da definición que lle corresponde

1. Partido que liderou o proceso descolonizador da India
2. Estado musulmá creado trala independencia da India con dous territorios separado por miles de quilómetros.
3. Guerrilla independentista de Kenia
4. Últimas colonias da África negra en mans europeas
5. Conferencia onde se reclamou a independencia das colonias
6. Unión de todos os grupos palestinos en 1964
7. Nome con que se coñece a matanza de palestinos executada polo exército xordano
8. Rebelión ou sublevación dos palestinos dos territorios ocupados
9. Primeiros acordos entre Israel e a OLP

C. Redacta unha frase coherente que explique a relación histórica existente entre os conceptos de cada grupo.

1. II Guerra Mundial- Nacionalismos- Descolonización
2. Nixeria- Biafra- Petróleo
3. Alxeria- FLN- Colonos brancos
4. Apartheid- Nelson Mandela
5. Sionismo- Palestina- Migracións
6. Guerra dos Seis Días- Territorios ocupados
7. Camp David- Exipto
8. Hamas- Gaza- Fatah
9. Fundamentalismo islámico- Sharia- Mulleres

Solucións

A. Completa as seguintes frases:

1. Na Indochina francesa deuse unha guerra de liberación, liderada por **HOCHI MINH**, que rematou cos acordos de paz de **XENEBRA EN 1954**, nos que se acordou dividir o Estado de **VIETNAM**
2. A independencia da India supuxo a división do territorio en **DOUS ESTADOS**, seguindo un criterio **RELIXIOSO**
3. As potencias occidentais apoiaron a secesión do territorio congoleño de **KATANGA**, recorrendo a mercenarios e sendo cómplices do asasinato do presidente **LUMUMBA**
4. O Sahara español pasou en 1975 a mans de **MARROCOS e MAURITANIA**. En 1979 retirouse **MAURITANIA**. Os refuxiados saharauis asentáronse no deserto de **ALXER**, organizados na **FRONTE POLISARIA**
5. O antigo territorio otomano en Próximo Oriente, despois da I Guerra Mundial, foi repartido en **MANDATOS**, por **GRAN BRETAÑA e FRANCIA**. Palestina formou parte do **MANDATO BRITÁNICO**.
6. As principais vítimas do conflito desatado coa creación do Estado de Israel son os **PALESTINOS**
7. O petróleo foi utilizado polos **ÁRABES**, contra os países occidentais, por ter apoiado a **ISRAEL** na guerra do YON KIPPUR, en 1973
8. En 1982, Israel invadiu **LÍBANO**, producíndose a matanza de palestinos nos campos de refuxiados de **SABRA E CHATILA**
9. O fundamentalismo islámico tense consolidado en **IRÁN**, despois da caída do sha, en 1979, controlando o poder o clero **CHIÍTA**

B. Sitúa cada concepto a carón da definición que lle corresponde

1. Partido que liderou o proceso descolonizador da India (**PARTIDO DO CONGRESO**)
2. Estado musulmá creado trala independencia da India con dous territorios separado por miles de quilómetros. (**PAQUISTÁN**)
3. Guerrilla independentista de Kenia (**MAU-MAU**)
4. Últimas colonias da África negra en mans europeas (**ANGOLA, MOZAMBIQUE, GUINEA-BISSAU**)
5. Conferencia onde se reclamou a independencia das colonias (**CONFERENCIA DE BANDUNG**)
6. Unión de todos os grupos palestinos en 1964 (**ORGANIZACIÓN PARA A LIBERACIÓN DE PALESTINA**)
7. Nome con que se coñece a matanza de palestinos executada polo exército xordano (**SETEMBRO NEGRO**)
8. Rebelión ou sublevación dos palestinos dos territorios ocupados (**INTIFADA**)
9. Primeiros acordos entre Israel e a OLP (**ACORDOS DE OSLO, 1994**)

C. Redacta unha frase coherente que explique a relación histórica existente entre os conceptos de cada grupo.

1. II Guerra Mundial- Nacionalismos- Descolonización

A **II Guerra Mundial** e o crecemento dos **movementos nacionalistas** nas colonias foron dúas das causas do **proceso descolonizador**. A II Guerra Mundial debilitou ás potencias colonizadoras (Gran Bretaña, Francia...) e ademais provocou promesas de independencia a cambio de axuda. A ideoloxía nacionalista prendeu entre as minorías burguesas occidentalizadas das colonias. Esta minoría, educada en occidente, reivindicou a cultura e tradicións propias de cada país como lexitimadoras do dereito á independencia.

2. Nixeria- Biafra- Petróleo

A independencia non supuxo a formación de Estados estables, nin rematou coa dependencia económica das antigas colonias (neocolonialismo). Un exemplo foi a Guerra de **Biafra** (1967-1970) que provocou un auténtico desastre humanitario, cando a tribo Ibo quixo separarse de **Nixeria**, apoiados cada bando polas **compañías petrolíferas** occidentais.

3. Alxeria- FLN- Colonos brancos

A independencia de **Alxeria** foi das máis violentas. O movemento independentista, organizado na Fronte de Liberación Nacional (FLN) acadou gran forza da década dos 50. Pero a presenza de milleiros de **colonos brancos** franceses, asentados en Nixeria desde finais do s. XIX impedía unha negociación e enconaba os enfrontamentos. En 1962 o Estado francés reconece por fin a independencia de Alxeria, aínda que os colonos brancos chegaron a formar un grupo terrorista para impedi-lo.

4. Apartheid- Nelson Mandela

A minoría branca de Sudáfrica controlou o proceso cara a independencia, que xa era efectiva desde principios do século XX. Estableceu un réxime racista baseado na discriminación da maioría da poboación negra, e na separación entre as razas (**apartheid**). Contra este brutal réxime se rebelou o Congreso Nacional Africano, fundado en 1954, e liderado desde os anos 60 por **Nelson Mandela**. Este estivo case 30 anos encarcerado, sendo liberado en 1990. Negociou cos brancos un modelo democrático coa igualdade legal de todos os habitantes. En 1994 foi elixido presidente.

5. Sionismo- Palestina- Migracións

O **sionismo** naceu, a finais do século XIX, como reacción fronte ás persecucións que sufrían os xudeus en Europa. Propugnaba o retorno a Sión (unha das colinas de Xerusalén) do pobo palestino. **Palestina** estaba habitada a principios do s. XX por unha maioría de poboación árabe, ata que a enorme **inmigración** de xudeus, organizada despois da I Guerra Mundial, cara ese territorio, os desprazou das súas terras.

6. Guerra dos Seis Días- Territorios ocupados

A **Guerra dos Seis Días** foi un novo enfrontamento bélico entre os países árabes e Israel. Siria e Exipto, co respaldo da URSS, preparaban unha intervención militar contra Israel, cando foron sorprendidos por este. Os ataques aéreos de Israel, apoiada por EE UU, detruíron a forza aérea dos países árabes. Despois ocupou os territorios de Gaza, a

península do Sinaí, Cisjordania, o leste de Xerusalén e os altos do Golán. A pesar de que a ONU na Resolución 242 se recolle a retirada deses territorios, Israel non a cumpriu ata hoxe, téndose retirado só do Sinaí. Nos **territorios ocupados** en 1967 téñense establecido milleiros de colonos xudeus (os asentamentos) que supoñen unha dificultade máis á hora de poder chegar a un acordo de convivencia entre Israel e os palestinos.

7. Camp David- Exipto

En **Camp David**, EE UU, asinouse o primeiro acordo entre Israel e un país árabe, Exipto, en 1978. O acordo foi propiciado por Estados Unidos, que conseguiu un novo aliado no seu enfrontamento coa URSS (Exipto) e unha vitoria no eido da propaganda. Exipto recuperou o Sinaí e recoñeceu a existencia do Estado de Israel. Os musulmáns rexeitaron estes acordos e mesmo se expulsou a **Exipto** da Liga Árabe.

8. Hamas- Gaza- Fatah

Os dous grupos políticos que na actualidade se disputan a hexemonía entre os palestinos dos territorios ocupados son Hamas e al-Fatah, sen amosar a posibilidade dun acordo entre ambos. Despois de violentos enfrontamentos entre os grupos armados de cada organización, a integrista **Hamas**, ganadora das eleccións do 2006, controla a franxa de **Gaza** (sometida a un inhumano bloqueio da axuda exterior) e **al-Fatah** Cisjordania (negocia con Israel a posible creación dun Estado palestino).

9. Fundamentalismo islámico- Sharia- Mulleres

O **fundamentalismo islámico** naceu a principios do século XX como reacción fronte a occidentalización das sociedades musulmás. Para os fundamentalistas os preceptos relixiosos (**a sharia**) deben primar sobre as leis civís, sobre a política. E consideran que a tradición relixiosa indica que as **mulleres** teñen que estar sometidas aos homes, o que ten provocado nalgúns países unha escravitude real das mulleres.